

2. Ківалов С.В. Компенсація та реституція у системі заходів запобігання та протидії корупції. Заходи кримінально-правового впливу: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. «Проблеми Концепція багаторубіжного механізму правової протидії корупції нормативної регламентації та ефективності застосування» (Одеса, 7 лютого 2014 р.). О.; 2014. С. 9–10.
3. Титко А. Міжнародно-правовий аспект декларування активів та приватних інтересів. *Адміністративне право і процес*. 2019. № 3. Ст. 194-198.
4. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1700-VII. // Офіційний вісник України. 2014. № 87. Ст. 156.
5. Ожегов С.И. Толковый словарь русского языка : 80 000 слов и фразеологических выражений / С. И. Ожегов, Н. Ю. Шведова / Рос. акад. Наук; Ин-т рус. яз. им. В. В. Виноградова. [4-е изд., доп.]. М.: Азбуковник, 1999. 944 с.
6. Савченко Л.А. Правові проблеми фінансового контролю в Україні: монографія / Л.А. Савченко. Ірпінь: Академія ДПС України, 2001. 407 с.
7. Мельник М.І., Редька А.І., Хавронюк М.І. Науково-практичний коментар Закону України «Про боротьбу з корупцією» / М.І. Мельник, А.І. Редька, М.І. Хавронюк. Київ, 2003. 320 с.

Ключові слова: запобігання та протидія корупції, антикорупційне декларування, майновий стан, фінансовий контроль, контроль за фінансами, заходи фінансового контролю.

Ключевые слова: предотвращение и противодействие коррупции, антикоррупционное декларирование, имущественное положение, финансовый контроль, контроль за финансами, меры финансового контроля.

Key words: prevention and counteraction of corruption, anti-corruption declaration, property status, financial control, financial control measures.

БЛА-ТЮРІНА ЮЛІЯ ЗИНОВІЙВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри міжнародного, конституційного
та адміністративного права Івано-Франківського юридичного інституту,
кандидат юридичних наук*

ФЕДОРОВА ДІАНА ВОЛОДИМИРІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
студентка 4-го курсу Івано-Франківського юридичного інституту*

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС ОРГАНІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ЯК СУБ'ЄКТА ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ

Одним із найбільш негативних явищ, що гальмує розвиток державності, безпосередньо впливаючи на всі національні суспільні інституції, в тому числі на економічний розвиток, є корупція. Роками після здобуття у 1991 році незалежності, Україну переслідувала системна корупція, а введення антикорупційних змін не приносило належних

результатів через ефективне їх впровадження. На відміну від інших пострадянських держав, таких як Грузія або країн Балтії, оцінка України за Індексом сприйняття корупції Transparency International залишалася дуже низькою і майже не змінювалася більше десяти років з 2003 року. Поширена корупція досягла свого піку та спричинила вибух масових громадських акцій протесту, відомих як Революція Гідності. Після цих подій Україна здійснила вражаючий прорив у боротьбі з корупцією, розпочавши рішучу антикорупційну реформу.

Новий інституційний механізм для незалежного розслідування корупційних справ тісно пов'язаний із діяльністю органів Національної поліції України. Зокрема, ст. 2 Закону України від 2 липня 2015 р. № 580-VIII «Про Національну поліцію» [1] до завдань даного органу відносить протидію злочинності, що, незважаючи на вузьке формулювання, цілком пов'язано і з протидією корупційним правопорушенням. Окрім того, зміст ч. 1 ст. 16 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади» [2] від 17 березня 2011 р. дає розуміння того, що Національну поліцію України, як центральний орган виконавчої влади, було створено для виконання окремих функцій державної політики, уточнення яких дається в Положенні про Національну поліцію [3], затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 р. № 877, зокрема: здійснення заходів щодо запобігання корупції в центральному органі управління Національної поліції, територіальних органах, на підприємствах, в установах та організаціях, що належать до сфери її управління. В межах загальної сфери корупції, корупція в органах Національної поліції відіграє вирішальну роль, адже це послаблює довіру громадськості до самого закону, це стримує громадськість повідомляти про порушення службових обов'язків, коли органи поліції самі сприймаються як корумповані, що приводить до кризи у відносинах між громадськістю та поліцією, перешкоджаючи правозастосуванню. Корупція в поліції проявляється по-різному, від дрібної та бюрократичної корупції до злочинного проникнення в державу, захопленні держави та інших формах політичної корупції, всі з яких потребують різних антикорупційних втручань. В даному аспекті Національна поліція України виступає суб'єктом запобігання корупції на внутрішньому рівні. Досвід реформи поліції таких країн, як Франція або Польща показує, що такі антикорупційні стратегії будуть успішними та всебічними, якщо вони будуть вбудовані в ширші рамки демократичного інституційного будівництва, яке сприяє забезпеченню прав людини в діяльності поліцейських служб. Основна увага приділяється як правилу, питанням примусового виконання, інституційним змінам, а також громадській освіті та активність участі.

Також на Національну поліцію України, як спеціально уповноважений суб'єкт у сфері протидії корупції, згідно положень Закону України «Про запобігання корупції» [4] від 26 квітня 2015 р, покладено контрольну-наглядову діяльність у сфері протидії корупції та повноваження щодо реагування на факти вчинення корупційних та пов'язаних із корупцією правопорушень (право складати протоколи про такі адміністративні правопорушення відповідно до ст. 255 Кодексу України про

адміністративні правопорушення [5] від 7 грудня 1984 р.). А це, в свою чергу, вказує на те, що в даному аспекті Національна поліція України виступає суб'єктом запобігання корупції на зовнішньому рівні.

Аналіз вищенаведеного надає можливість дійти висновку, протягом 2014-2020 років Україна значно прогресувала у своїй боротьбі проти корупції: було створено нову інституційну базу та запущено антикорупційні інструменти. Для забезпечення безперервного впровадження антикорупційної політики, необхідні додаткові законодавчі заходи.

Як суб'єкт запобігання та протидії корупції органи Національної поліції (посадові особи, підрозділи), здійснюють в межах своїх повноважень низку спеціальних заходів, які направлені на недопущення корупційних правопорушень і пов'язаних ними діями, реагують на факти вчинення відповідних правопорушень, притягуючи винних осіб до відповідного виду юридичної відповідальності. При цьому, Національна поліція України виступає суб'єктом запобігання та протидії корупції, як на зовнішньому, так і на внутрішньому рівнях. З врахуванням цього, на законодавчому рівні доцільно розширити формулювання завдань Національної поліції із запобігання та протидії корупції.

Вирішення проблеми корупції в поліції є важливим для підтримки громадського порядку і верховенства права, щоб підтримати легітимність держави та забезпечити збереження або відновлення громадської довіри до демократичних процесів та інститутів.

Список використаної літератури:

1. Про Національну поліцію: Закон України від 02 липня 2015 р. № 580-VIII. Офіційний вісник України. 2015. № 63. Ст. 2075.
2. Про центральні органи виконавчої влади: закон України від 17.03.2011 № 3166-VI: ред. від 06.03.2021.
3. Про затвердження Положення про Національну поліцію: постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 № 877: ред. від 27.04.2021.
4. Про запобігання корупції: закон України від 14.10.2014 № 1700-VII: ред. від 23.04.2021.
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення: закон УРСР від 07.12.1984 № 8073-X : ред. від 27.04.2021.

Ключові слова: запобігання корупції, корупційні правопорушення, правовий статус, Національна поліція, антикорупційна реформа, протидія злочинності.

Ключевые слова: предотвращение коррупции, коррупционные правонарушения, правовой статус, Национальная полиция, антикоррупционная реформа, противодействие преступности.

Key words: prevention of corruption, corruption offenses, legal status, National Police, anti-corruption reform, combating crime.